

Zasady tworzenia bibliografii, które musisz znać jako autor pracy.

- Dołączana do prac dyplomowych, artykułów i książek naukowych bibliografia to spis wszystkich cytowanych źródeł i tylko tych źródeł, bo nie opisujemy wszystkiego, co znaleźliśmy i czytaliśmy.
- Cytujemy źródła pierwotne, czyli takie, gdzie publikacja ukazała się po raz pierwszy, a nie wtórnie. Dlatego nie cytujemy stron wikipedii.
- Styl tworzenia bibliografii przyjęty w JĘZYKOZNAWSTWIE to *Chicago Manual of Style (author-date)* w wersji spolszczonej.
- Programy do tworzenia bibliografii, takie jak na przykład ZOTERO, generują spis w dowolnym stylu, a jest ich niestety ponad 10.000.

Czym jest publikacja naukowa?

- **Najważniejsze cechy publikacji naukowej to bibliografia i recenzja innych naukowców i redaktora czasopisma naukowego.**
- Dodatkowo wybierając publikacje kierujemy się kryteriami popularności, czyli liczby cytowań wybranej publikacji przez innych naukowców, pozycją wydawnictwa naukowego i samego autora.
- Wydawnictwa naukowe zwykle działają przy uczelniach i mają rady programowe, w których zasiadają badacze z różnych dyscyplin.
- MNiSW opublikowało w 2019 roku listę czasopism i wydawnictw naukowych wraz z punktacją i podziałem na dyscypliny naukowe.
- Im wyższa punktacja tym ważniejsze czasopismo i wydawnictwo.
- O pozycji na liście decyduje komisja złożona z pracowników nauki.

Zasady tworzenia bibliografii, które musisz znać jako autor pracy.

- Cytujemy źródła, na które się powołujemy i których fragmenty parafrazujemy lub przepisujemy. I zawsze podajemy źródło, czyli odsyłacz w tekście i szczegółowy opis w bibliografii, na końcu pracy.
- Prawo autorskie zezwala na posługiwanie się krótkimi fragmentami publikacji bez zgody autora czy wydawcy pod warunkiem, że podane jest źródło (autor, data, tytuł, wydawca).
- **Brak źródła stanowi podstawę do podejrzenia autora pracy naukowej czy dyplomowej o plagiat, a to już jest przestępstwo.**
- Autor pracy dyplomowej wykazuje się rozeznaniami w temacie i potrafi prawidłowo wybrać, wykorzystać i opisać źródła bibliograficzne.
- Wkład twórczy autora pracy, indywidualna opinia czy komentarz musi być wyraźnie oddzielony od referowania poglądów innych autorów.

Zasady tworzenia bibliografii, których nie musisz znać, ale...

- Cytujemy źródło, w którym publikacja ukazała się po raz pierwszy, o ile jesteśmy w stanie to ustalić, ale jest to obowiązek naukowca.
- Wiąże się to z „prawem pierwszeństwa”: kto pierwszy opublikował opis odkrycia ten jest odkrywcą, a następni powinni się powołać na publikację odkrywcy ilekroć o odkryciu piszą. Taka tradycja w nauce funkcjonuje od ponad 150 lat.
- Znanym przykładem konkurowania o bycie uznanym za odkrywcę jest spór Wallace i Darwina dotyczący prawie równoczesnej propozycji teorii ewolucji.
- W drugiej połowie XIX wieku Charles Darwin i Alfred Wallace doszli niezależnie od siebie do podobnych wniosków o pochodzeniu i powiązaniu gatunków zwierząt, w tym człowieka. Jednakże to Darwin został zapamiętany jako główny twórca teorii ewolucji, a Wallace został zapomniany. Dlaczego tak się stało?
- Beccaloni, G. W. 2013. *Alfred Russel Wallace and Natural Selection: the Real Story*. <<http://downloads.bbc.co.uk/tv/junglehero/alfred-wallace-biography.pdf>>
- Wymóg cytowania źródeł pierwotnych nie jest obowiązkowy dla prac dyplomowych.

4 formaty cytowania

- Najczęściej w pracach dyplomowych i naukowych cytujemy
 - KSIĄŻKA opublikowana przez wydawnictwo naukowe:
Nazwisko, Imię. ROK. Tytuł książki. Miasto: Wydawca.
 - ARTYKUŁ z czasopisma naukowego, recenzowany:
Nazwisko, Imię, i Imię Nazwisko. ROK. „Tytuł artykułu”. Tytuł czasopisma numer rocznika numer zeszytu: od–do. adres/kod doi.
 - ARTYKUŁ ze zbioru artykułów wydanego jako książka:
Nazwisko, Imię. ROK. „Tytuł artykułu lub rozdziału”. w Tytuł zbioru artykułów, zredagowane przez Inicjał Imienia. Nazwisko, od-do. Miasto: Wydawca.
 - TEKST z internetu, jeśli nie ma wydania papierowego:
Nazwisko, Imię. ROK. „Tytuł”. adres www. data dostępu.

Zasady cytowania książek

Nazwisko, Imię. ROK. *Tytuł książki*. Miasto: Wydawca.

Pawelczyk, Joanna. 2011. *Talk as Therapy Psychotherapy in a Linguistic Perspective*. Boston: De Gruyter Mouton.

Każda książka ma unikalny numer ISBN, ale nie trzeba go podawać w bibliografii. Natomiast numerem ISBN dodasz dane bibliograficzne do bazy ZOTERO i znajdziesz książkę.

Numer ISBN jest, podobnie jak DOI, niezmienny, o ile nie wydano książki ze znacznymi zmianami i poprawkami.

Zasady opisu artykułów z czasopism naukowych

Nazwisko, Imię, i Imię Nazwisko. ROK. „Tytuł artykułu”. *Tytuł czasopisma* numer rocznika numer zeszytu: od–do. adres/kod doi.

Brezina, Vaclav, i Miriam Meyerhoff. 2014. „Significant or random?: A critical review of sociolinguistic generalisations based on large corpora”. *International Journal of Corpus Linguistics* 19 (1): 1–28. <https://doi.org/10.1075/ijcl.19.1.01bre>.

- Numer DOI to Digital Object Identifier, czyli unikalny kod pozwalający zidentyfikować ważniejsze dokumenty elektroniczne w Internecie.
- Numery DOI są niezmiennie, bo nadawane danemu dokumentowi raz.
- Programy do bibliografii znajdują numer DOI automatycznie.
- Możesz także zaimportować artykuł do bazy ZOTERO numerem DOI.

Zasady opisu artykułu lub rozdziału ze zredagowanego zbioru artykułów, mających wielu różnych autorów.

Nazwisko, Imię. ROK. „Tytuł artykułu lub rozdziału”.
w *Tytuł zbioru artykułów*, zredagowane przez Inicjał
Imienia. Nazwisko, od-do. Miasto: Wydawca.

Lakoff, George. 1975. „Hedges: A Study in Meaning
Criteria and the Logic of Fuzzy Concepts”. w
*Contemporary Research in Philosophical Logic and
Linguistic Semantics*, zredagowane przez D. Hockney,
W. Harper, i B. Freed, 221–71. Dordrecht: D. Reidel
Publishing Company.

Zasady opisu źródeł internetowych

Nazwisko, Imię. ROK. „Tytuł”. adres www. data dostępu.

Fitzpatrick, Jason. 2010. „How to Clip, Sort, and Cite the Entire Web with Zotero”. <https://lifehacker.com/how-to-clip-sort-and-cite-the-entire-web-with-zotero-5463293>.

- Niektóre dane należy ustalić ręcznie na stronie internetowej, bo automaty nie wszystko znajdują albo na stronach nie wszystko jest podane w widoczny sposób.
- Warto zachować sobie kopię tekstu czy strony w pliku PDF, bo źródła internetowe zdarzają się zmieniać adresy i znikać.

Spis bibliograficzny

- Spis cytowanych w pracy pozycji bibliografii jest ułożony alfabetycznie, od A do Z, co ZOTERO robi dla nas automatycznie.
- Wszystkie dane bibliograficzne podajemy zgodnie ze stylem jaki jest wymagany w pracy dyplomowej lub w dziedzinie naukowej.
- Interpunkcja w opisie pozycji bibliografii także musi być zgodna ze stylem, ale ZOTERO zadba o nią dla nas automatycznie.
- Wszystkie braki i błędy jakie ZOTERO lub WORD nam zrobi należy poprawić ręcznie. Niestety, automaty są także omylne.